



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Quibus ministratur Sacramentum extremae vnctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

tum sanè tunc per temporis angustiam, morbiq̄ue vexationem potest.

Atque cum ad ægrum valde periculose ægotantem sacram Eucharistiam pro viatico fert, vasculum etiam sacræ vnctionis afferet, præsertim si infirmi domicilium ab ecclesia longè abest: vt si morbi vis magis ingrauescet, in tempore ministret.

Ministrabit autem, dum æger integris sensibus est. Quòd si aliqua morbi vi infirmus oppressus, dubitatur, viuusne sit, an mortuus: tunc diligenter de hoc sacerdos videbit, consulto etiam medico, si in tâta temporis breuitate potest: si non potest, & in dubio est, ea conditione vtetur: Si es viuus, per istam sanctam vnctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus quidquid &c.

Si æger autem in eo statu est, vt spiritum ante exhalaturus videatur, quàm sacramenti huius ministracionem ipse Parochus absoluere possit, tunc psalmis, & litanijs prætermisissis, statuta formula verborum, singulas corporis partes, quas vngi ritus postulat, inunget. Si que superstes erit, tunc statas reliquas preces, litaniasque adhibebit. Si verò dum vngitur, spiritum emisserit, vngere Parochus desistet.

Rursum, si aliquando acciderit, ipsum Parochum, dum vngit, præ virium imbecillitate, aliove casu deficere: alius sacerdos, si præsens aderit, aut aliunde statim euocatus, reliquas partes quas ille non vnxit, vngere ritè perget: vnctas autem denuo non vnget.

Si per errorem sacerdos aliud oleum, quàm quod infirmorum est, ad ægotum vngendum vnquam adhibuerit, etiam si chrismatismis, aut catechumenorum sit; vt erratum emendet, olei sacri quod proprium infirmorum est, vnctionem eidem adhibeat, tumque sacramenti formam iteret.

Ministraturus, quot commodè potest habere, presbyteros, & clericos adhibere studeat superpelliceo indutos, qui ipsum & ministrantem, & precantem, pietatis, orationisque studio in eo ministro adiuuent.

Quòd si plures habere non potest, unum

saltem omnino adhibeat clericum sibi ministrantem.

Accedat illud ministraturus stola violacea, & super pelliceo indutus.

Vas sacri olei ne sinu, brachiove comprehensum, sed sacculo serico violacei coloris aptè inclusum cordula serica à collo pendens reuerenter ferat.

Mensam prope ægotantis lectum paruulam, vbi commodè fieri potest, parari, mappaque candida sterni curet: super qua vas sit cum bambacio ad abstergendas vnctiones, micaque panis ad absterfionem digitorum. Sit ibidem vas alterum aquæ ad manus lauandas, & candela ceræ item parua.

Qua in mensa vas sacri olei à parte lecto viciniore ponatur; à laico autem homine ne manu teneatur.

Curet, vt toto eo tempore domestici simul omnes qui ad sunt, pro eo Deum piè precentur.

Hoc etiam Parochus domesticos, qui ægoti curam habent, moneat, vt ne post extremæ vnctionis sacramentum, quod ei ipse ministravit, corporis curam deserant.

Quibus ministratur Sacramentum extremæ vnctionis.

Ministratur hoc sacramentum adultis, periculose ægotantibus, propeque moribundis, & senio etiam confectis, in diem morituris, etiam si ægoti non sint; peste item laborantibus, tamen si mortis periculum imminere tunc non videatur, cum de repente mors nec opinantes eos occupet; periculose etiam vulneratis ad mortem.

At non infantibus, puerisque, qui nullum adhuc rationis usum habent, neque peccata admittunt; nec furiosis, amentibusque toto vitæ tempore insaniam vexatis; nec excommunicatis, interdictis, impenitentibusve.

Neque mulieribus in partu laborantibus; neque ad bellum proficiscentibus, neque nauigationem, aut peregrinationem suscipientibus; neque iis, qui mox ultimo supplicio afficiendi sunt; neque etiam perpetuo carcere multatis ministratur; nisi cum hi ex morbo in periculo mortis versantur.

Infirmis

Infirmis autem, qui sana mente dum erant, illud petierunt, aut verisimile est, quod petissent; etiam si postea in amentiam inciderint, vel ratione, sermoneve uti desierint, ministrabitur item.

Si verò dum infirmus amentia phrenesive laborat, verimile sit, ut indecorè, aut spurcè, impureve aliquid agat; quo irreuerentia sacramento huic fiat; non vngetur, nisi alicuius complexu ita teneatur, ut firmus stabilisq; hæreat.

Cæcis, surdis, mutis, paralyticis, quamvis eo sensu vel videndi, vel loquendi, vel ambulandi semper caruerint, præbebitur: peccare enim potuerunt per internas potentias, quibus ea membra respondent.

Item ei ministrari debet, qui fortè dum est in articulo mortis, sit baptizatus.

Quæ præparatio ad extremam Vnctionis sacramentum adhibenda.

Quoniam nihil sacramenti gratiam magis impedit, quam mortiferi alicuius peccati conscientia: idcirco in eo ministrando usum consuetudinemq; hanc tenebit, ut si fieri potest, infirmum non ante vngat, quam peccata confessus sit, ac præterea sacramentum Eucharistiam sumperit, at saltem sit confessus; si fortè non potuerit infirmus ob stomachi, gutturisve impedimentum sanctissimam communionem sumere.

Si quem verò de repente morbi vis occuparit, ut neque confiteri, neque communicare potuerit; ex aliqua tamen contritionis, aut pietatis significatione conicitur, eum velle sibi hoc sacramentum extremæ vntionis ministrari: tunc Parochus ministrabit.

Quò diligentius item infirmum præparet, præter alia, quæ ei de vi, salutariisque fructibus huius sacramenti ut supra dictum est, diligenter exponet, hoc etiam persuadabit, ut ea fide se vngendum præbeat, qua olim, qui ab sanctis Apostolis sanandi erant, se ipsos offerre consueverunt. in primis autem animæ salus, deinde etiam corporis valetudo, cum conditione, si ad æternam gloriam profutura sit, expetenda est.

Tum verò demonstrabit, illum dubita-

re non debere, quin sanctæ illæ preces à Deo exaudiantur, quibus ipse Parochus, sacerdosve, ecclesiæ, & Domini personam gerens, utitur ad huius sacramenti ministrationem.

Decebit etiam maximè eam corporis præparationem adhibere, ut partes vngendæ prius abluatur, quantum comòdè fieri possit, ad sacri olei reuerentiam, præsertim quæ sordes solent magis contrahere.

Quoties hoc sacramento vtendum est.

Intelliget Parochus, infirmum, quam diu in eadem ægrotatione, & in eodè mortis periculo versatur, semel tantum esse extrema vntione liniendum. Quòd si vntione suscepta conualuerit, quoties postea in vitæ discrimen inciderit, toties hoc sacramentum ei adhibebitur. Item in morbis quibusdam diuturnis, puta in hydropisi, si ob mortem impendentem quis vntus fuerit, & euaserit; deinde ex eodem morbo in alium similem casum, & periculum mortis rursus inciderit; rursus etiam vngi debet.

ORDO MINISTRANDI Sacramentum extremæ vntionis.

Parochus vocatus ad ministrandum Sacramentum extremæ vntionis, omnibus ijs, quæ mox supra præscripta sunt, rectè animaduertis, & præparatis; ut parochiæ suæ fideles excitet ad orandum pro infirmo, & conuocet suæ parochiæ sacerdotes alios, clericosve, quorum ministerio ut supra dictum est, in administratione vtatur; campanæ signum statim dandum curabit, quòd à signo communionis distinguatur.

Mox verò indutus superpelliceo & stola violacea, accipit vas olei sacri.

Clericus indutus superpelliceo vas feret aquæ benedictæ cum aspersorio, & libum hunc sacramentalem.

Curabit etiam crucifixi paruum imaginem afferri, si fortè ea ægroto desit. item cereum laterna inclusum: idq; per clericum, si adsit.

Tintinnabulum verò non adhibebitur. Dum in via est, & ad ægrotum accedit, psal-